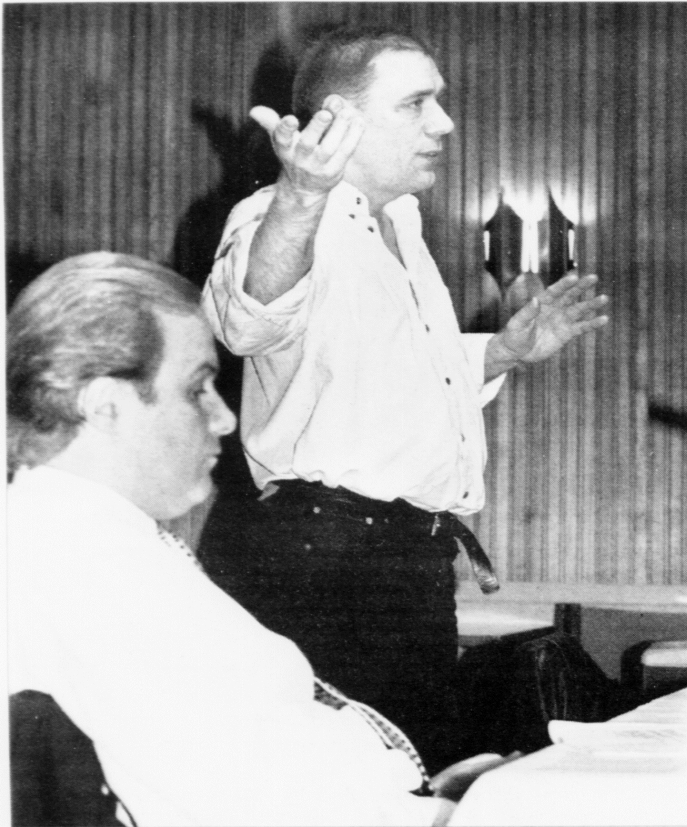

Herman Oskarson, stjóri á Hagstovu Føroya, hevur staðið fyri arbeidinum at gera langtíðarframrokningina fyri búskaparbolkin, og tí var tað eisini hann, sum legði kanningina fram fyri fjølmiðlar og politikarar á Hotel Hafnia fyrrapartin hósdagin. Formaðurin í bólkinum, Reidar Nónfjall fylgir framleggjuni

Vælfærdin minkar kemur einki í staðin

Kemur einki í staðin fyri ríkisveitingina, og verður einki annað gjørt, so fer skatturin í loft og vælfærdin minkar. Tað sigur búskaparbolkurin í sambandi við at seinasti parturin av teirra arbeiði við Hvítubók varð lagdur fram fyrrapartin hósdagin

SVEINUR TRÓNDARSON

Fyri tað at tú gert eina kanning ella eina framrokning fyri tann sak skuld, so merk-ir tað ikki av sær sjálvum, at úrslitið, sum kemur fram í kanningini, er tað endaliga og einasta rætta.

Tað má vera niðurstøðan eftir tíðindafundin á Hotel Hafnia, sum búskaparnevndin undir Hvítubók skipaði fyri fyrrapartin í gjár.

Herman Oskarson, sum hevur staðið fyri hesum partinum av arbeidinum legði alt fyri eitt dent á, at »úrslitið«, sum stendur í heftinum, ikki er eintýðugt, og heldur ikki er tað einasta rætta úrslitið, men tað visir hvørjum politikararnir eru uppi ímóti um einki verður gjørt.

Úrslitið av kanningini, sum búskapardeildin hjá Háskóla Íslands hevur gjørt, er, at vælfærdin í landinum fellur, at skatturin í landinum fer upp - fyri onkrar bólkur við 20 prosentum, og at uppsparingin minkar við 20 prosentum ella har á leið.

Í ringasta føri

Tað, sum Herman Oskarson legði alstóran dent á í byrjanini av framleggu síni var, at tað her var talan um »worst case«.

– Her er sett upp hvussu tað fer at siggja út, um ríkisveitingin verður broytt - tiki burtur - og einki annað verður sett í staðin, ella um ikki politikararnir ikki broyta umstøðurnar.

Tá farið verður undir slíkt kanningararbeiði er neyðugt at seta upp nakrar fortreytir.

Ílla ber til at endurskapa

eitt samfelag í einum myndli, og tí verður aloftast valt at skera samfelagið inn á bein so at siga. Hetta skal skiljast soleiðis, at tað eru bara nakrir heilt fáir partar av samfelagnum, sum kunnu broytast í einum slíkari kanning, og tað er tað, sum ger tað møguligt at koma til eitt úrslit.

Í hesi kanningini er ein fortreyt, at einastu broytingar, sum fara fram eru at ríkisveitingin fellur, og fyri at figgja tað verður landskassin fylltur við skattapengum, ella sagt við øðrum orðum, at skatturin fer upp.

Fer skatturin upp, flyta fólk sum oftast av landinum, men hetta »ber ikki til í myndlinum«, tí hann er læstur fyri til- og fráflyting.

Ógvuslig árin

Niðurstøðan av kanningini, ella av framrokningini er, at ári á búskapin, um ríkisveitingin verður tiki burtur uttan at annað verður sett í staðin, eru ógvuslig.

Í mun til útgangsstøði, sum er landsrokskapurin fyri 1997, fellur húsarhaldsnýtslan við um. 24 prosentum, um so er, ta ríkisveitingin verður tiki burtur, og einki annað kemur inn í búskapin í staðin.

Sambært Hermann Oskarsyni er hetta tó ikki serliga løgið, tí tað sum hendir er, at gott og væl ein milliard verður tiki úr búskapinum, og tað merkist aftur í og við, at meiri skattur skal takast frá fólk fyri at figgja samfelagið, sum í myndlinum er hildið á sama støði sum í dag.

Í sama andadrátti heldur

Herman Oskarson tað verða neyðugt at vísa politikarum á enn einaferð, at tað sum á borðinum liggur, ikki er tann ævigi sannleikin, men ein ábending um hvat kann henda.

– Hetta er enn eitt stýringsamboð til politikararnar, segði hann.

Politiskt orðavavstur

Tá Herman Oskarson var liðugur, sluppu uppmøttu politikararnir at seta búskaparfrøðingunum spurningar, og tá útviklaði tíðindafundurin seg til eina parodi upp á eitt politiskt orðaskifti.

Um tað var tí at fjølmiðlarnir vóru til staðar, er ikki gott at vita, men allir flokkarnir sluppu frá hond at gera sínar egnu politisku viðmerkingar til tað sum á borðinum lá, og eisini til arbeidsmáttan hjá Búskaparbolkinum í sambandi við hesa framrokningina.

Tað, sum kom fram var ein politiskur slatur fyri ein slatur, tí, sum øll vita, eru flokkarnir ymiskir á máli um spurningin um fullveldi, og tí mintu spurningarnir og viðmerkingarnar meira um politiskt orðaskifti enn um spurningar til teirra sum høvdu arbeitt við málinum.

Bara onkur hissin politikari kláraði at halda seg til tann veruleika, sum Herman Oskarson vísti á, at framrokningin er ein partur av Hvítubók, og tí skal brúkast um eitt stýringstól í staðin sum ein kastibloka um hvat er rætt og hvat er skeið í kjakinum um fullveldi.

NÝTT HEIMKOMIÐ

Opið er í Runavík fríggjadagin kl. 13.00–17.30

Fæst í

- Antique white
- Antique brown
- Mahogany

Ger kvettið við at keypa framsýndar baðirúsmøblar

VVS-HORNIÐ
Lágprishandil

Landavegur 2 • 100 Tórshavn
Tlf. 318023 • 447773 • Fax 310963

Úrslitatalva - lyktal

Talvan visir útgangsstøði av ymsu samfelagsbúskaparligu støddum í myndlatoyndini, sum í hvarvæðingum byggja á fjóðarrokskaparhagtolini í 1997, sum Landsbankanum Føroya hevur gørt upp. Hvarfat visir talvan, hvussu hesar støddir verða í myndlatoyndini, á ríkisveitingin minkar til 75%, 50% og 25% í mun til útgangsstøði, og at enda, tá ríkisveitingin heilt er burtur. Fyri hvørja støðuna eru visir støddir í miljónum krónum og prosentbroytingum í mun til útgangsstøði.

	Útgangsstøði 1997		75% ríkisveiting		50% ríkisveiting		25% ríkisveiting		Ongin ríkisveiting	
	Mill.kr.	% broyting	Mill.kr.	% broyting	Mill.kr.	% broyting	Mill.kr.	% broyting	Mill.kr.	% broyting
Innflutningar	3.065.733	3.055.308	-0,3	3.038.606	-0,9	3.011.752	-1,8	2.969.765	-3,1	
Útflutningar	2.995.225	3.063.402	2,3	3.136.331	4,7	3.215.559	7,4	3.303.198	10,3	
Húsarhaldsnýtsla	2.706.155	2.548.665	-5,8	2.389.095	-11,7	2.226.735	-17,7	2.060.497	-23,9	
Íleggur	1.020.546	1.123.927	10,1	1.217.198	19,3	1.294.499	26,8	1.347.994	32,1	
Almenn nýtsla	1.837.183	1.837.184	0,0	1.837.185	0,0	1.837.186	0,0	1.837.187	0,0	
Bruttofjárfæringar	5.493.377	5.517.880	0,4	5.541.212	0,9	5.562.235	1,3	5.579.117	1,6	
Sparing	2.119.643	2.009.223	-5,2	1.899.725	-10,4	1.790.707	-15,5	1.681.427	-20,7	
Ríkisveiting	1.169.604	877.203	-25,0	584.802	-50,0	292.401	-75,0	0	-100,0	
Gjaldgjævi	1.099.097	885.297	-19,5	682.527	-37,9	496.208	-54,9	333.433	-69,7	

Henda talvan visir lyktalini, sum eru grundarlagið undir langtíðarkanningini, og tað eru landsrokskapartøl fyri 1997 frá Landsbankanum. Eisini visir talvan hvussu hesi lyktal broytast tá ríkisveitingin broytist við ávikavist 25, 50, 75 og 100 prosentum. Prosentvísu broytingarnar í talvuni eru í mun til útgangsstøði, sum er 1997